

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

WORKING PEOPLE

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ - ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ.

РІК ІХ.

Ч. 53.

СУБОТА, 22 ГРУДНЯ, 1917.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, DECEMBER 22nd 1917. No. 53.

VOL. IX.

ВІЙНА МІЖ УКРАЇНОЮ І РОСІєю.

Большевицьке правительство післало українському правительству ультиматум, домагаючись негайно заперестати допомагати Каледінові, роз'оружувати війська большевиків і вняснення становища укр. правительства супроти правительства большевиків.

Українське правительство відмовилося сповнити домагаючи російського правительства та заявило, що його не признає, і тому проміж Україною а Росією прийшло до війни. Війська обидвох сторін наближаються до себе і наводять ся вже лише три верстви одні від других.

РУМУНИ І КОЗАКИ ПРИЛУЧИЛИ СЯ ДО УКРАЇНЦІВ.

Румуни з полуднево-західно го фронту і козаки прилучилися до Українців в борбі проти большевицького правительства.

ГЕН. ШЕРБАЧЕВ КОМАНДИРОМ УКР. ВІЙСЬК.

"Дейли Ньюс" доносить, що ген. Шербачев, командант російських військ в Румунії з'їздив назначений головним командантом українських військ.

БОЛЬШЕВИКИ ПРИЗНАЮТЬ НЕЗАВИСИМІСТЬ УКРАЇНИ.

Лондон, 18 грудня. — Вісти про внутрішню ситуацію в Росії вказують на те, що боротьба в донській області продовжує ся і що з Петрограду відіслані поміч на полудне.

Інші вісти доносять, що комісарі російського правительства виготовляють ультиматум до Української Ради, яким признають незалежність України, але домагаються безпородочного висянення становища Ради до большевицьких властей.

Рада видала заяву, що она не признає народних комісарів, як правительства Росії, позаяк так Дон, Кавказ, Сибір як і інші часті Росії мають свої власні правительства.

ВЛАСТЬ НА УКРАЇНІ МАЄ БУТИ В РУКАХ УКР. РОБІТНИКІВ І СЕЛЯН — КАЖЕ ТРОЦЬКИЙ.

Кореспондент ньюйорського англійського дневника "Таймс" говорить в спеціальній телеграмі слідує:

Для козацького руху над Доном настає критична хвиля. Большевики виповіли Каледінові отверту війну і шлють проти него війну. Одну армію вислано з Казаня, а через Харків вислано опанцірований поїзд.

В розмові з прапорщиком Криленком Троцький висловив свій погляд на справу Каледіна і сказав: "Анархія абсолют-

но мусить бути здавлена". Він приказав Криленкові взяти з фронту можливо як найбільше війська для здавлення козаків, які wraz з кадетами хочуть "вбити ніж в спину революції". Він також висловив свій намір здавити уральських козаків, які під проводом свого атамана Дутова стали дуже агресивні. Одинокую трудністю для него є питане, чи Українська Центральна Рада не буде вважати пересилку карної експедиції через свою територію порушення територіальних прав України. Що до громадження українських військ на їх власній території, Троцький не має нічого проти сего, тільки сказав, що всі війська мусять добре зрозуміти, що українське правительство є буржуазне, а їх обов'язком є боронити інтересів соціалістичних мас і піддержувати ради депутатів в Україні. Се мабуть треба так зрозуміти, що большевики стараються повернути на свою сторону українські полки, поки вони вернуть домів, щобі відтак при їх допоможі можна було усунути теперішню Центральну Раду і отворити большевицьке українське правительство.

Приймаючи загальний принцип, що війська належить гуртувати після їх народности, Троцький сильно настає на те, щобі на вертати польські, українські, козацькі, вірменські і магометанські війська на сторону большевиків проти буржуазних провідників.

УКРАЇНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО УСТУПАЄ ПОЛЬСЬКИМ ПАНАМ І ФАБРИКАНТАМ.

(З телеграми Геролда Вільямса до Нью Йорк Таймса). Петроград, 4 грудня (опізно). — Большевики віднесли повний погром в "советі" кнвського округу. Українські війська концентрує ся о скільки се можливо на їх власній території і в останніх кількох днях вислано до дому українських салдатів з петроградського гарнізону. У виборах в Катеринославській губернії, яка є поза признаною тимчасовим правительством територією України, Українці віднесли величаву перемогу. Трудність становило земельне питане. У маніфесті, оповістувачим перебранне власті, українське правительство під впливом сильної партії з "советів" проголосило принцип націоналізації приватної землі без відшкодовання. Польські пани та стоваришене фабрикантів цукру внесли рішучий протест проти сего і українське правительство змодифікувало свою декларацию до того степеня, що се питане поличило до порішення на краєвих установчих зборах, а тимчасом буде вважати, аби не допустити до економічних забурень.

ПРИЯЗНІ ВІДНОСИНИ МІЖ УКРАЇНОЮ А ДОНСЬКИМИ КОЗАКАМИ.

Приязні, коли не сердешні, відносини запанували між Київом і Новочеркаськом (столицею донських козаків) і В. Винниченко, український прем'єр, кладе натиск на konieczність згідного поступованя між Україною а другими автономними одиницями. Однакж трудно сказати, яке є число і якість всіх тих автономних одиниць. На примір в Бесарабії-молдавській автономна рада організує свої сили. На Кримі Татари в числі тільки 180,000 душ виказують незвичайну рухливість. Вони засновують автономний ханат, захопили палату ханів в Бахчисараю і побіч концентрованя магометанських військ скликають "курултай", себ то свої власні установчі збори. В Уфі отворив ся в п'ятици національний зїзд Татарів середньої Росії, що обходило ся у всіх мошеях, як національне свято. Утворює ся кабінет міністрів і збирає ся національний фонд. В Баку Татари вичиняють проект автономії Баку, Єривані а Єлисаветпольській губерній, звисних разом як Азербайжан.

Українська Центральна Рада заявила ся 29 голосами проти 8 за безпородочним переміщенням.

УКР. ЦЕНТРАЛЬНА РАДА ЗА ПЕРЕМІРЕМ.

Українська Центральна Рада заявила ся 29 голосами проти 8 за безпородочним переміщенням.

ПРОКЛЯМАЦІЯ БОЛЬШЕВИЦЬКОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА ПРО КОНТРЕВОЛЮЦІЙНІ СИЛИ.

Лондон. — Большевицьке правительство в своїй проклямації між іншим так говорить про контреволюційні сили:

"Тоді як представники ради робітничих і салдатських депутатів і селянського зїзду величесного мира для втомленої країни, вороги народу, імперіялісти, обшарники, банкири і їх союзники козацькі генерали приступили до послідної спроби, аби знищити справу мира, видерти силу з рук робітників і салдатів, а землю з рук селян, та щобі приневолити салдатів, матрозів і козаків проливати свою кров для добра російських і альянтських імперіялістів."

"Генерал Каледін над Доном і Генерал Дутов в уральській області підняли прапор бунту. Конституційні демократи достарчать їм средств на ведене боротьби проти народу. Роззянки, Мілокоєви, Гучкові і Коновалови стараються ся вернути до власті, а Каледіни, Корнілові і Дутови стараються ся перетворити козаків в орудіе для досягненя їх злочинних цілей."

"Генерал Каледін проголосив воєнний стан в донській області, не пускає засобів хліба на фронт та збирає своє військо, загрожуючи Катеринославу, Харків і Москву. З ним злучив ся генерал Корнілов, що утік з тюрми — той сам Корнілов, який минушого липня завіз кару смерті і стояв на чолі кампанії проти революційних сил в Петрограді."

"В Оренбурзі генерал Дутов арештував ексекутивний і військовий революційні комітети, розоружив салдатів і заходить ся зайняти Челябинськ, щобі відтяти довіз хліба з Сибіру на фронт і до міст. В Кавказі Караулов поборює Чеченців і Інгушів."

КАЖУТЬ, ЩО УКР. ЦЕНТРАЛЬНА РАДА БУРЖУАЗНА І ЩО ОНА ДОМАГАЄ КАЛЕДІНОВИ.

"Конституційні демократи є політичними провідниками сего повстання і буржуазія достарчає десятки мільонів протиреволуційним генералам. Буржуазія Центральна Рада української републики, яка веде боротьбу з українськими радами робітничих і салдатських депутатів, помагає генералові Каледінові громадити військо в донській області перешкаджаючи робітничим і салдатським радам розставити потрібні війська на Україні для здавлення бунту Каледіна."

"Конституційні демократи, найгірші вороги народу, які wraz з капіталістами всіх країн спричинили сию війну, сподіються ся, як члени установчих зборів, прийти в поміч своїм генералам — Каледінам, Корніловим і Дутовим, щобі при їх допоможі здавити народ."

Відтак проклямація "завидає народ до здавлення і усуненя з дороги ворогів своєї справи, повідомляє про те, що вже пороблено кроки до здавлення бунту і кінчить ся слідуєчими постановами:

1. Проголошуєт ся воєнний стан у всіх околицях уральської і донської області і всюди, де відкрито проти-революційні відділи війська.
2. Приказуєт ся місцевим революційним залагам виступати з цілою рішучістю проти ворогів народу, не чекаючи приказу найвищих властей.
3. Казакуєт ся переговори і спроби порозуміння з провідниками бунту.
4. Загрожуєт ся найтяжшими карами за поміч, яку подавало би бунтовні місцеве населенне або залізнодорожні робітники.
5. Виймаєт ся з під права провідників заговорів.
6. Обіщует ся братерську підмогу всім козацьким робітникам, що допоможуть скинути ярмо Каледінів, Корнілових і Дутових."

БОЛЬШЕВИКИ АРЕШТУЮТЬ "КАДЕТІВ".

Петроград, 13 грудня. — Арештовано кількох визначних конституційних демократів, яких партія большевиків остро осудила в своїй недавній відозві о поперте. Між арештованими є Володимир Набоков, Мак Вінавер, Миколай Кутлер і графиня Панін, перша жінщина в Росії, що була членом кабінету міністрів, бо мала портфель міністра публичного добробуту. Арештовано також Фйодора Родічева, конституційного демократа, що був давніше генерал-губернатором Фінляндії.

Большевики видали нині довгу проклямацію з заявою, що партія конституційних демократів є "бунтівничий контреволюційна організація і партія ворогів народу". Проклямація заявляє, що провадить ся домашня війна, викликана і управдована конституційними демократами під егідою установчих зборів, які через те не будуть отворені, поки не зійде ся 400 послів.

ВІЙНА І МИР ПРЕДМЕТОМ ДИСКУСІЇ КОНФЕРЕНЦІЇ "ПАРТІЇ ПРАЦІ".

Лондон, 19 грудня. — 23 січня розпочне ся в Лондоні сїмнадцята річна конференція "Партії Праці" (Labor Party) на котрій головним предметом дискусії буде відношене робітників до війни і мира. Програма конференції показує, що багато важних питань має бути обговорюваних, і що та конференція може мати великі свѣтові, если що не революційні наслідки, що до відносин проміж капіталом і працею.

Між резолюціями, які мають бути предложені на конференції, є многоважна резолюція британської соціалістичної партії, в якій говорить ся, що участь робітничих представителів в правительстві не дала народним масам жадної користі і зовсім не дала запевненя, що мир буде встановляти демократія а не капіталістична диліоматія. В тій резолюції говорить ся також про методи, якими послугувано ся для усуненя робітничого міністра Гендерсона з кабінету, коли він поступав згідно з постановами Партії Праці.

На конференції будуть поставлені соціалістами домагаєт ся, щобі члени Партії Праці вицолали ся з правительства.

ЗНОВА НАІЗД ЛІТАКІВ НА ЛОНДОН.

Лондон, 19 грудня. — В вівторок ноцю наїхали на Лондон німецькі літаки. Від кинених бомб згинило 10 осіб а 70 зїста до ранихих. Матеріальна шкода не велика.

НІМЦІ ЗАТОПИЛИ 11 КОРАБЛІВ.

Лондон, 17-го грудня. — Німецькі воєнні кораблі затопили на Північному Морю один британський і п'ять неутральних торговельних кораблів, один британський торпедоуєць і чотири кораблі до нищення мив.

Кораблі ті їхали з Шкоції до Норвегії як на них напали німецькі воєнні кораблі. Загальна містота (поєм) тих кораблів виносила 8,000 тонн.

НІМЦІ НЕ ЗГОДИЛИ СЯ НА МИРОВІ УСЛІВ'Я РОСІЯНИ.

Лондон, 21 грудня. — Неофіційальні вісти доносять, що Німці не згодили ся на мирові услів'я Росіяни.

20 ЛІТ ВІЗНИЦІ ЗА НЕЗАРЕГІСТРОВАНЕ СЯ.

Бостон, Мас., 17 грудня. — Бригадієр-генерал Дж. А. Джонстон потвердив нині заарештувати Дж. Т. Дона і Адольфа Л. Янгера з Провіденс на 20 літ а Ф. Степановича з Бостону на 15 літ в'язниці, виданий воєнним судом. Перших двох за-

суджено за те, що не зареєстрували ся а третього за те, що не зголосив ся перед асентерункову комісією.

МАЙНЕРСЬКИЙ СТРАЙК В ЛЕТБРИДЖІ.

Летбридж, Алта., 19 грудня. — В сїпіарських копальнях застрайкувало нині 600 майнерів, котрі домагають ся признаня юнії. Десять процент тутешніх майнерів не належить до юнії а в агрїменті нема визначення про признає юнії і заборону праці неюнійним робітникам.

МІНІСТЕР МІЛІЦІЇ ЗА КОНСКРИПЦІЮ ПЛАТНІ "ВОРОЖИХ ЧУЖИНЦІВ".

Гемілтон, Онт., 18 грудня. — Генерал-майор С. К. Мюборн, міністер міліції і посод до парламенту вибраний зі східного Гемілтону заявив, що він буде домагаєт ся конскрипції всіх грошій, які заробляють "ворожі чужинці" поверх \$1.10 на день і ті гроші будуть призначені на воєнні цілі. Він не хотів нічого предсказувати в сій справі, але сказав, що він негайно візьме ся з своїми товаришами в кабінеті за сию справу.

"Всього блага" тим "ворожим чужинцям"...

Редактор вінніпегської "Tribune" обіцяє знова домагаєт ся примусової військової служби для "чужинців", коли промовляв по виборах перед будинком "Фрі Прес". І майже кожний з вибраних юнійних кандидатів обіцяв щось "доброго" чужинцям.

А помімо того чужинецькі агенти, що помагаєт при сих виборах бодай автомобілі за виборцями замикати, тішат ся, що їх "пани" побідили.

Один лиш вінніпегський робітничий відступник, що зветь ся подібно так, як "велика скрипка", що грубо грає, член одного сьпів-драм товариства з "Народного Дому", сумує, бо хотів "помагаєт" юнійністам, але йому відмовили "джабу" і він нічо не "заробив".

НЕ ХОТЯТЬ ДАТИ ЧУЖИНЦЕВИ ДОЗВОЛУ НА ОТВОРЕНЕ ТЕАТРУ.

Михайло Царук вніс просьбу о дозвіл на отворене театру рухомих образів. "Лайгенсінспектор" Френк Кер відмовив йому дозволу, бо він є "alien" (чужинець). Алдерман Квін заявив ся справою і її піднесено в комітеті в "снті гол", де її піддержали алдермани Квін і Вінгтон та контролор Путі але спротивили ся алдерман Грей, Спарлінг і Вонні. Тому ся справа має бути порішена на засіданю мійської ради.

ПОЗІРІ ВІДДІЛИ У.С.Д.П. В СХІДНІЙ КАНАДІ.

Тов. В. Н. Колісник, бувший організатор У.С.Д.П. відіде за тиждень на організаційну поїздку у східну Канаду.

Будьте приготувані до його приїзду. Дальші інформації будуть подані в слідуєчій числі "Р. Н."

Л. Никорак, секр. Екс. Ком.

Число 1.
РЕСАР
С.Д.П.
ий Комітет У.С.Д.П.
Адреса:
Committee of the
T. S. D. P.
Winnipeg, Man.
Дирижний Комітет
Бр. Колумбія).
Ткачук,
Fergie, B. C.
Дирижний Комітет
а і Саскачеван)
Chomisky
B. Winnipeg, Man.
Дирижний Комітет
(а і Квебек)
Претар:
emediuk
Hamilton, Ont.
КР. ВІДДІЛІВ.
БЕРТА.
EDGE, ALTA.
Gontash
ford Village, Alta.
INE, ALTA.
ydrowskij
EST, ALTA.
ak Box 25.
ON, ALTA.
2819 — 73 St.
NAT, ALTA.
1230 Bridge St.
E, ALTA.
Dumka Box 45
ALTA.
Nadia" Box 158
E, ALTA.
a Wolu
chuk
ALTA.
Borivziach
chuk
ЛЮМБІЯ.
B. C.
olia" Box 830
B. C.
Box 82
ВАН.
SASK
ia" 11-th Ave.
SASK.
ria
Home St. W.
BA.
MAN.
Selkirk Ave.
MAN.
Louis Bridge
MAN.
Box 208
O.
ONT.
8 Market St.
ONT.
y,
x Lake, Ont.
RIB, ONT.
Box 282.
E, ONT.
Haynes Ave.
ONT.
Box 25.
E, ONT.
Box 22
ONT.
Zytie"
k
St.
ONT.
Adelaide St.
ONT.
Box 908.
ONT.
k
Box 114.
ONT.
Box 64.
QUE.
Marke St.

"ROBOTNYJ NAROD"
(The Working People)
The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S. D. Party of Canada.
Published semi-weekly by
The Executive Committee of the U. S. D. P. of Canada.
Winnipeg, Man.
Phone: St. John 1465
M. Popovich, Editor.
Subscription \$2.50.

"РОБОЧИЙ НАРОД"
Одинока в Канаді і найстарша в Америці соціал-демократична часопись, орган Укр. Соц. Дем. Партії в Канаді.
Виходить два рази на тиждень.
Редактор М. Попович.
Річна передплата на "Р.Н." вносить \$2.50.
Рукописий не звертає ся.
За оголошення редакції "Р.Н." не відповідає.
Адреса до "Р.Н." така:
"РОБОТНУЙ НАРОД"
Box 3658, (St. B.) Winnipeg, Man.

ВСЕСВІТНА РЕВОЛЮЦІЯ НАБЛИЖАЄ СЯ.

Всесвітня революція наближає ся.
До її приходу готують ся по всіх краях і пролетарські маси, котрим она несе визвіл, і кляса пануючих гнобителів, пановано котрих она несе кінець.
Революційний рух ширить ся у всіх краях, воюючи і невтраліючи, з шаленою скорістю і непереможною силою.
Зростає сила і значіння того руху допомогли успіхи революційної демократії в Росії.
Всесвітній революції ніяка сила спинити вже не може.
Она вишла з Росії і перейде усі краї, зничить старі суспільні порядки, установить нові і обновить людське житє у всім світі.
Війні близить ся кінець.
Бажають сего її творці чи ні, пролетаріят її вже довго продовжати не буде.
Він опам'ятує ся, отверже ся, починає розумити своє положенє і переставє оповинувати ся своїм володарям, але самостійно робить те, що йому диктують його розум і житєві інтереси.
В війні він не має жадних цілей ані користий. Він бачить, як одні його сини кров свою проливають на полях боїв, а другі потом зацвнують ся при праці, але одні і другі терплять голод, холод і нужду, одні і другі все такі остають бідаками, підчас коли його визискувачі товстять кровю і потом його синів.
Пролетаріят домагає ся права на плоди своєї праці.
Він хоче, щоб они до нього належали, щоб він ними завидував і користував ся.
Він домагає ся знесення приватної власности.
Він домагає ся усупільнення средств продукції і комунікації.
Він домагає ся передачі землі на власність тих, що на ній працюють.
Пануюча кляса визискувачів всіякую рабу ситуацію. Она готова на деякі уступки; она готова дечим дрібним поділити ся з пролетаріатом.
Але послідний не хоче поділу ні плодів праці, бо они в цілости до нього належать, ані політичної власти, бо він її сам бажає мати у своїх руках.
Того хоче не лише пролетаріят Росії, але й Німеччини, Австрії, Італії, Франції, Англії і всіх прочих держав.
Недавню тому один визначний англ. журналіст писав, що Англія приближає ся до революції і то скоро і зовсім певно.
Буржуазний журналіст остерігає, правительство перед небезпекною. Перед небезпекною не минує.
На днях наслідна на коротеньку обрізана цензуром вістка про те, що народ Англії домагає ся перше виразного виснення цілий війни, заки дасть людий і гроші на її продовженє і що політична ситуація прикра.
При кінці депеші говорить ся, що від Злучених Держав може бути домагати ся, аби они обрихтовували свої війська в Англії і Франції (?).
Що се значить? Пошто той "обрихтунок" війська Злучених Держав в Англії і Франції і чому про нього якраз тоді заговорили, коли "ситуація стала прикра"?
Поясненє на се можна найти так в повисшій вістці про політичний неспокой в Англії, як і в послідних вістках про наближаючу ся сімнайцятірничу конференцію Партії Праці (Labor Party), котрі подаємо на іншому місці сего числа нашої часописи.
Коли вже холоднокровний і многорозважаю-

чий пролетаріят Англії загрожє своїм капіталістам так, що они готують ся на найгірший випадок, то се є свідомством, що час всесвітньої соціальної революції не за горами.
І перед нью не спастуть ся всі гнобителі і визискувачі ні "обрихтунками" чужого війська в своїх краях ні жадними іншими хитрими способами.
Она іде непереможною силою.

ПРИКРІ ВІСТІ З УКРАЇНИ.

Послідними днями надходять з України не зовсім милі вісті.
Українська Центральна Рада, говорять они, не то що навязала приязні зносини з ген. Каледіном і доносками козаками, але посилає йому війська на поміч в боротьбі проти большевиків.
Українська Центральна Рада в той самий час заборонила війську большевицького правительства переїзд через територію України.
Українська Центральна Рада роз'оружує війська прихильні большевикам.
В Київі знаходять собі "приближше" всякі пролетарські большевиків і контр-революціонери.
Українське правительство відкидало свою декларацию про націоналізацію приватної землі без відшкодовань і полишило питанє до порішення установчим зборам. Зробило оно се тому, що польські пани (дідичі, поміщики) і фабриканти цукру запротестували проти такого рішення правительства.
Зваживши факт, що Українська Центральна Рада братаєть ся з контр-революційними елементами, якими ворогами української справи, і дає їм поміч в борбі проти революційної демократії Росії;
Що У.Ц.Р. виступила отверто до боротьби з большевиками — тими самими большевиками, котрі цілий час обороняли права української народу не лише до автономії але до самостійности, коли сего і самі Українці ще не домагали ся;
Що У.Ц.Р. виступила до боротьби проти большевицького правительства, котре прогосило без всяких застережень і обмежень незалежність України і котре не хоче переслати війська через територію України проти Каледіна без дозволу українського правительства і тин самим стверджує ширість своїх снів.
Що У.Ц.Р. не сповнила бажаня народа і не перебрала землі на народно власність, але уступила напорови польських панів і фабрикантів, та полишила земельне питанє установчим зборам до порішення, щоб ті-їх пани і фабриканти мали час приготувати ся до установчих зборів а там рішати се питанє по своїому;
Зваживши все те, приходиться ся заключати, що на Україні буржуазія українська і неукраїнська взяла верх і тепер у спілці з буржуазією російською, у спілці з контр-революційними елементами і при допомозі альянтських комісій, котрі прибули до Київа, буде спасати Україну і Росію від соціалістичної небезпеки.
Українське правительство не борєть ся проти теперішнього російського правительства за права України, бо їх те правительство признало. Большевицьке правительство лише бажає, щоб вся власть на Україні була в руках українських робітників, селян і жовнірів, а не буржуазії, і в сьому напрямі оно старало ся впливати на українські народні маси.
І видно, що буржуазія так українська як і не українська, та, котра що тільки перед хвилєю усіма силами поборювала змаганя Українців, старає ся тепер використати відлучену Україну для свого ратунку. До того її сприяють ті обставини, що клясова свідомість серед українських робітників і селян значно менша чим серед російських і організація слабша; що увага українських робітників, селян і жовнірів була дотепер більше занята борбою за національні права чим за свої клясові інтереси і они не були пригтовані на таку нагду зміну стану речей на Україні і на теперішній наступ буржуазії; що, без сумніву, буржуазія пішла на поміч альянтській комісії, їхні хитрощі і средства.
Які будуть наслідки теперішних подій на Україні, годі ще предсказати. Одно лише певне, що они можуть бути прикрі для українських мас а навіть працюючого люду і для самої української справи.

**В. Левинський
КОРОТКА ІСТОРІЯ
УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛДЕМОКРАТІЇ
АВСТРІЇ**
(до її розколу в 1911 р.)
(Продовженє).

Чеські робітники покровжені в свої національно-культурних правах центральними союзами віденськими, постановили на віденській фавовий конгресі в 1896 р. такі домагання:
1. Державна фавова комісія вибирає двох секретарів, з котрих один мусить знати чеську мову і словий і письмий.
2. Чеський секретар є крім всіх інших своїх завдань зобовязаний робити статистику для по-

треб чеських товариств і уділяти потрібні інформації.
3. Не тільки в зарядках центральних союзів, але також при краєвих і повітових управах належає установлювати товаришів, що знають чеську, польську, словінську й італійську мови.
І хоч в сих домаганнях, на скрізь оправданих — признають се самі Німці — не було навіть тіни так званого "сепаратизму" — мимо того, вони були і центральною фавовою комісією і фавовий конгресом відкинені, як "націоналістичні" домагання. В відповідь на се оснували Чехи в 1897 р. свою "чесько-славянську фавову комісію" в Празі, що розвинула ся на протязі короткого часу та стала чеською фавовою централєю, такою самою, якою є централєя фавова комісія у Відні для німецьких і прочих фавових організацій в Австрії.
Так отже фавовий українсько-польський спір цілком аналогічний з чесько-німецьким в його початковій фазі розвитку. Не дасть ся одначе заперечити, що тенденції дальшого його розвитку мусили заставити українських робітників висунути той сам клич нової форми фавових організацій, який перевели в життє чеські робітники проти волі Німців.

Якжеж поставила ся польська соціалдемократія супроти національно-культурних домагань фавово-зорганізованих українських робітників? Єсть одна дуже знаменита риса, що характеризує польських соціалдемократів в Галичині в їх відношеню до українського робітничого руху. Коли прим., Німці поступають супроти Чехів отверто — до часу зрівня партійних відносин між одними і другими спірні питання, як національно-політичної натури, так і організаційні, були предметом публічної дискусії в пресі одної і другої партії, предметом нарад їхніх з'їздів, то Поляки поступали цілком "по своему" супроти українців. В пресі своїй старанно уникають всякої дискусії про спірні питання, прилюдно ж, особливо перед чужим форум, вони гоняться, роблять одначе здійсненє сих домагань залежним від волі центральних фавових союзів. Так пр. конференція фавових організацій Галичини, що відбула ся в 1910 р. в Перемислі не спротивилась відомій нам резолюції II з'їзду української соціалдемократії, але прийняла її. Так посол Дашинський, який заявив в "Der Kampf", що, "коли централєя фавова комісія порішить, видавати фавовий орган навіть для 50 зорганізованих українських робітників, то проти сього ані один польський робітник не матиме нічого — тільки кошти видавництва українських органів не повинні спадати на слабші плечі польського робітництва".

Тут треба навести кілька статистичних дані і деякі дані про фавовий рух в Галичині. Після справоздання центральної фавової комісії у Відні, оголошеного в органі комісії "Die Gewerkschaft", було в 1911 р. на 421.905 фавово зорганізованих робітників, членів центральних фавових організацій (в сю цифру не входять чеські робітники, зорганізовані в автономістичних чеських фавових організаціях) 17.196 членів в галицьких фавових організаціях. Центральні фавові союзи не подають національної статистики своїх членів — уважають се за націоналізм! — з вийком союзу тютюнових робітників, що подає число українських своїх членів в 1911 р. на 224. Супроти сього не можна знати, скільки на цифру зорганізованих робітників в Галичині припадає Поляків, скільки Українців і скільки вкїши Жидів. Але про характер галицьких фавових організацій (формально він інтернаціональний) найкраще свідчить галицька фавова преса, видавана без виймку в польській мові. Для 17.196 зорганізованих фавово галицьких робітників видавали центральні союзи в 1911 р. 11 фавових органів виключно в польській мові в одноразовим накладі 21.000 примірників, в їх числі 3 тижневики, і орган 3 рази на місяць, 3 двотижневики, прочі місячники.

Справозданє не згадує про органи в інших мовах, не згадує про два місячні додатки до польських органів "Робітник в фабриках тютюну" і "Залізничник", видавані в українській мові в обємі і картки малої 40, які ніхто не може вважати за самостійні фавові органи українськї. Коли взяти під увагу, що згаданє справозданє центральної фавової комісії виказує між чеськими фавовими органами два двотижневики, з котрих один "Odborny list" для порцелянових робітників видаєть ся в накладі 100 пр., а "Odborny list sedlaru" в накладі 200 пр., що воно виказує число видаваних фавових органів в 1911 р. — 52 в німецькій мові, 34 в чеській, 11 в польській, 8 в італійській, 5 в словінській і ані один в українській мові, — хоч число зорганізованих фавово українських робітників виносило тоді найменше 2.500, то-ті цифри можуть послужити найкращою ілюстрацією рівноправности українських робітників в галицьких фавових організаціях, а значить і в австрійській фавовий руху. Українські робітники могли на своїх плечах удержувати кошти видавання польських фавових органів, на се дає їм ласкавий дозвіл посол Дашинський, але коли ходити о видаванє бодай одного фавово українського органу для тих 2.500 українських робітників, то він боїть ся, що кошти його

буде поносити польське робітництво*).
Але не тільки всі фавові органи в Галичині видають ся лише в польській мові. В галицьких фавових організаціях, почавши від назв їх, а скінчивши на членських легітимациях, все є польське, польське є і урядованє, хоч в зарядках груп і організацій не раз знаходять ся в більшости члени України. Не диво протє, що польська соціалдемократія уважає галицькі фавові організації за свої, надуживає їх для всяких народових обходів, польський характер їх афішує в справозданнях своїх на міжнародній соціалістичній конгресі, і той характер їх старає ся всіма силами й заходами задержати й на далі.
Як відносили ся в дійсности польські соціалдемократи до оправданих домагань українських робітників, се показують нам факти, з котрих кілька варто навести.
І так центральний союз каменярів у Відні від ніс ся 1907 р. до краєвого секретаріату фавового в Кракові з проханєм о зробленє українського перекладу одної агітаційної відозви. Краєвий фавовий секретар, Жулавський, котрий руководив галицьким фавовим рухом, так відповів союзозові: "Бажаний переклад посилаю Вам. Роблю Вас одначе уважним, що не оплачуєть ся друкувати в українській мові, бо ми в Галичині не маємо ніяких українських робітників. Українці є виключно хлопами, міське населенє є майже виключно польське".
(Дальше буде).

*) Останнє справозданє центральної фавової комісії у Відні за 1912 рік про фавовий рух в Австрії ("Die Gewerkschaft", 1912 № 25) у перший раз подає національну статистику членів фавових організацій в Австрії, в їх числі й членів Українців. Подає їх в круглій цифрі "1000". Є се тільки 40% з фактичного числа Українців, членів фав. орг. Слава Богу, — подаєє читач, — напереді зроблено не аби якє відкриттє! Тільки помиляєть ся той, хто подумав би, що тепер прийнятий справозданє фавової комісії виказує бодай 13 фавових українських органів (отже о 2 більше, як в 1911 р.) прибув і галицький фавовий орган, удержала ся і сторічка українська до польського органу "Robotnik w fabrykach tютюну" і знесено український додаток "Залізничник". Отже ані одного українського фавового органу! Коли ж при тім взяти на увагу, що та сама віденська фавова комісія видає польський фавовий орган "Газета Кувяжека" в одноразовим накладі 300 пр., чеський "Комішник" теж в 300 пр. і для 106 фавово зорганізованих італійських тютюнових робітників італійський фавовий місячник "Il Tabaccaio" в 500 пр. ("Robotnik w fabrykach tютюну", № 5, 1913 ст. 4) і "Die Gewerkschaft", 1913, № 25 ст. 247), то ті цифри й дані так пороченісхо говорять про рівноправність України в галицьких фавових організаціях, що всякі коментарі до них зайві.

*) Факсиміле сього листу подає 5 ч. "Вперед" за 1912 р.

**I. Тургенев.
ЧОРНОРОБ І ЧОЛОВІК З БІЛИМИ
РУКАМИ.**

Розмова.
Чорнороб:
Пошто до мене лізеш? Чого тобі треба? Ти не наш... Іди прочь!
Чоловік з білими руками:
Я ваш, брати!
Чорнороб:
Як би не так: наш! Ось видумав! Поглянь, хоть на мої руки. Бачиш, які брудни! І гноєм від них несе, і дегтем, а твої, ось, руки білі. І чим від них пахне?
Чоловік з білими руками (подаючи свої руки):
Понохай!
Чорнороб (понохавши руки):
Що за причта? Здаєть ся зєлізом від них заносить.
Чоловік з білими руками:
Так і є, зєлізом. Цілий шість літ я на них носив кайдани.
Чорнороб:
А за що ж се?
Чоловік з білими руками:
А за те, що я вашим добром піктував ся, хотів освободити вас, сїрих, темних людий, ставав проти гнобителів ваших, бунтував... Но, мене і засудили.
Чорнороб:
Засудили? Вільно-ж тобі бунтувати!
**По двох роках.
Той сам чорнороб другому:**
Слухай, Петре! Памятаєш, торік один такий білоручка розмовляв з тобою?
Другий чорнороб:
Памятаю... а що?
Перший чорнороб:
Його нині, знай, повісять; такий приказ прийшов.
Другий чорнороб:
Все бунтував?
Перший чорнороб:
Все бунтував.
Другий чорнороб:
Так... Ну, ось що, брате Митре: чи не здалось би нам ту саму пелю роздобути, на якій його повішати будуть? Говорять, більше шастє з того дома буває!
Перший чорнороб:
Се ти справедливо. Треба спробувати, брате Петре.

**НЕ БУДУТЬ НЕМАТИ
АВСТРІЙЦІВ В
ДЕРЖАВАХ**

Вашингтон, 12. груд.
Стрїський-угорський
Злучених Держав, в
слово понад один міль
більшого прості ро
льовальні справи альян
дуть підлягати велик
женям в наслідок війн
ю країною і країною і
ня.
У виданий сьогодні
мації, проголошуючий
стан з Австро-Угорщи
дно з ухвалою конгрес
дент Вилсон назначив
стрїський-угорський г
не там як Німці, буду
свобідно жити і поді
ти в сій країні, хїба а
буде вільно без позви
здити до Злучених Дер
вїзідити, а підозрілі
дійсности можуть бу
новани. Вони не пот
реджїструвати ся в по
в поточних урядах, як
забаром будуть мусїт
ти Німці і їх не будут
няти на 100 ярдів від
кїв і складів та з дист
домбї.
Що президент робит
що між Німцями і Австр
ла се подають два мотив
не — показало ся, що
Мадярів, Румунів, Чехів
ків та інших емігрантів
угорської держави не є
роні їх старого краю у
ні вони не провинили
стію в кампанії насїльств
гикованій під німецьким
номю. Друге — показ
що у фабриках амуніції
та в майнах є занятє таке
число австрїйських під
що було-б неможливо п
приспособувати до н
строгі постанови, видан
Німців, яких є о полови
ше, а які є о много більш
стіями.
Департамент справедл
навіть покінув свій план
діструвати Австрїйців в
Німцями, бо не хоче несп
Австрїйців, яких тисячі б
ні вже свою лєальність п
паючи до армії і флоту.
Як признає відмінник
вань президента супроти
даних пєдвідей монархі
жають се, що ніде у свої
клямації він не ужив зв
"ворожї чужинці", як се б
попередних проклямацій
дотичили Німців. Кільк
зів згадує тільки
"уроженців, горожан, жи
або підданих" Австро-Уг
ни.
Пясненє прокуратора Гре
Генеральний прокур
Грегорї пояснив прокл
в сїлдууючий звів:
"Видана сьогодні през
том проклямація проголо
що між сею країною і Ав
Угорщиною істнує воє
стан, звинає всіх горожа
виконувати своїх обовязк
стерїгає підданих ворога
ред домаєн наших зако
накладає на американськ
рожан обовязок обходит
приязно з підданими ав
які остають вірні Злучени
жавам о скільки се згіднє з
яльність і вірність" су
Злучених Держав.
"Ся проклямація ріжнїт
від попередньої прокл
що відносила ся до підд
німецької держави, в дїм,
хоч дає право арештуват
тернувати когонебудь з п
них подвійної монархії, як
поведенє може загрожув
безпеку снству сїї країни, т
диноке обмеженє, яке в нї
стїть се, се заборона пере
лати границю Злучених Д
жав не дїставши передше н
поволення.
"Много підданих Австро
горщини виявили свою лє
ність до сїї країни пиль

НЕ БУДУТЬ НЕПОКОІТИ АВСТРІЙЦІВ В ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАХ.

Вашингтон, 12. грудня. — Австрійсько-угорські піддани в Злучених Державах, які, числом понад один мільон, є здебільшого прості робітники і льоляльні справи аліянтів, не будуть підлягати великим обмеженням в наслідок війни між країною і країною їх уродження.

У виданій сьогодні прокламації, проголошувачий військовий стан з Австро-Угорщиною, згідно з Уставом конгресу, президент Вилсон зазначив, що австрійсько-угорські горожані, не та як Німці, будуть могли вільно жити і подорожувати в сій країні, хіба що їм не буде вільно без позволення відзидити до Злучених Держав або відзидити, а підозрілі у ворожій діяльності можуть бути інтерновані. Вони не потребують реджіструвати ся в поліції або в почтових урядах, як се не забаром будуть мусіли робити Німці і їх не будуть проганити на 100 ярдів від води, доків і складів та з дистрикту Колумбії.

Що президент робить ріжниць між Німцями і Австрійцями, на се подають два мотиви: Перше — показало ся, що симпатія Мадярів, Румунів, Чехів, Словаків та інших емігрантів австро-угорської держави не є по стороні їх старого краю у сій війні і вони не провинили ся участю в кампанії насильства, прагнучи під німецькою системою. Друге — показало ся, що у фабриках амуніції, стали та в майнах є заняті таке велике число австрійських підданих, що було б неможливо практично пристосовувати до них всі строги постанови, видані для Німців, яких є о половину менше, а які є о много більше само стійні.

Департамент справедливости навіть покинув свій план реджіструвати Австрійців враз з Німцями, бо не хоче непокоїти Австрійців, яких тисячі оказали вже свою льоляльність, вступачи до армії і фльоти.

Як признаку відмінних почувань президента супроти підданих подвійної монархії вважають се, що нігде у своїй прокламації він не ужив звороту "ворожі чужинці", як се було в попередних прокламаціях, що дотичили Німців. Кілька разів згадає тільки про "уроженців, горожан, жителів або підданих" Австро-Угорщини.

Писанне прокуратора Грегорі.

Генерадний прокуратор Грегорі пояснив прокламацію в слідуючий зяві:

"Видана сьогодні президентом прокламація проголошує, що між сею країною і Австро-Угорщиною існує військовий стан, звизає всіх горожан до виконувани своїх обовязків, остерігає підданих ворога перед доманем наших законів і накладає на американських горожан обовязок обходити ся приязно з підданими ворога, які остають вірні Злученим Державам о скільки се згідне з льоляльністю і вірністю супроти Злучених Держав.

"Ся прокламація ріжнить ся від попередної прокламації, що відносна ся до підданих німецької держави, в тім, що хоч дає право арештувати і інтернувати когонебудь з підданих подвійної монархії, якого повелене може загрожувати безпеку сеї країни, то одинко обмежене, яке в ній містить ся, се заборона переступати границю Злучених Держав не діставши передше на се позволеня.

"Много підданих Австро-Угорщини виявили свою льоляльність до сеї країни пиднюю

працею в промислах, організовано рекрутацийних комітетів і службою в нашій армії. Тому на разі не буде накладати ся обмежень на рухи підданих Австро-Угорщини. Вони не підлягають обмеженням попередних прокламацій, торкаючих німецьких ворожих чужинців; їм вільно буде мешкати і працювати в заборонених полосах і подорожувати свбідно без перепон. Арештовані можуть бути тільки ті, що є небезпечні або нельоляльні".

ПРОСЬБА РЕДАКТОРА "УКРАЇНИ" ДО УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ.

Добр. Др Ол. Сушко, редактор "України", укр. літературно-наукового журналу, що має невдовзі повити ся в Вінніпегу, просить нас о поміщенє при сланої нам слідуючої просьби до українських робітників:

Грудень, 1917. Високоповажани Дорогі і рідні мої Брати і Товариші: Відомо Вам, що від самого початку могого побуту в Канаді — мою працю, мое знанє і мою багату бібліотеку використовували все усякі темні сили. Та нині усьому тому прийшов кінець. Одним могутим зусилєм я струсив з себе соромні кайдани рабства і визиску, і відвавив ся при помочи кількох свідомих українських робітників виступити перед нашу громаду з власним місчанім завданням, посвяченим виключно науці, штуці, літературі і техніці.

Дорогі мої Брати і Товариші: Не для слави і не для зиску я се роблю, а єдино і виключно ради добра і кращої будучиости усього нашого безтааланного народа на чужині. І ось, тій великій хвилі могого життя я звертаю ся до Вас отсим моїм сердечним благаннем: Брати і Товариші:

Поможіть Ви мені нині поставити "УКРАЇНУ" на міцних ґрунтах чесної і вірної праці для добра рідного народа, допоможіть її стати вповні незалежним від нікого, а лише від самого народа. Видавничтвом, допоможіть її стати на чужині правдивим і тривким світлом Знаня і Поступу для усього нашого народа, допоможіть вкничи своєюм у поті чола працюючому інтелегентному братови витрачувати від тепер увесь свій час, усе своє знанє і усі свої моральні матеріяли: засоби для Вас таки, дороги мої Брати і Товариші.

Іменем усіх, що працюють біля "УКРАЇНИ", складаю врочисту заяву, що, чесно і вірно працювати мемо для добра широким мас рідного народа, і радше головами наложимо, ніж зложимо в діл наш ясний прапор, ніж випустимо з рук могутий молот Просвіти і Поступу, яким разом з Вами, Дорогі Брати, мемо лупати аж до побідного кіна тверду скалу темноти визиску і поневоленя.

В надії, що ширій і сердечній мій голос найде прихильний відгомін в Ваших братних серцях, поздорюваю Вас усіх дуже а дуже сердечно і пишу ся

З правдивим поважанем Ваш за кращу долю і волю Др Ол. Сушко, Редактор "УКРАЇНИ".

Від себе скажемо, що д. Др Ол. Сушкови тільки б пожелати, щоби він додержав аж до кінца своєї врочистої заяви "чесно і вірно працювати для широких мас рідного народа" і "лупати аж до побідного кіна тверду скалу темноти, визиску і поневоленя", а за сю працю і інтерес бездоляного поневоленого працюючого люду йому запалого буде моральне вдоволенє і вдячність тих, за долю котрих він несе свій труд.

Ми віримо, що д. Сушко, на який прикрим, але цінним для нього досвідом в Канаді, пізнав, що дотепер він служив "темним силам", як се він сам признає, а не укр. народним масам, не укр. працюючому люду, ви і що його робота на службі в тих "темних силах" була на шкоду нашому поневоленому працюючому народови, — і сам зазнавши кривди і наруги від тих "темних сил", зрозумів суть борби проти тих сил, темноти, визиску і поневоленя і став приклонником тої борби.

НА ПРЕС-МАШИНУ.

Слідуючі товариші зложили свої датки на пресу "Р. Н.":

Table listing names and amounts for the press machine fund: R. Romanuk \$10.00, St. Yakubchak 5.00, D. Ivanchuk 5.00, I. Gnida 5.00, Y. Novosivski 2.00, T. Boychuk 2.00, P. May 2.00, A. Zalyovska 2.00, I. Pindus 2.00, M. Migaychuk 2.00, F. Mitnyanskiy 2.00, L. Goron 1.50, I. Kudrik 1.00, D. Kurcia 1.00, H. Strichuk 1.00, I. Kiryachuk 1.00, S. Yuzenkiy 1.00, G. Bebey 1.00, M. Pletinka 1.00, D. Gerilyevich 1.00, B. Prisyak 1.00, S. S. Kostyrskiy 1.00, M. Bletinka 1.00, Y. Karvanskiy 1.00, Y. Robatyuk 1.00, T. Krychun 1.00, K. Cholik 1.00, H. Stefyuk 1.00, M. Blychuk 1.00, H. Zhynchuk 1.00, H. Kubityovich 1.00, G. Vakariy 1.00, V. Fraik 1.00, P. Sorocely 1.00. Total \$56.40.

Наші Товариші збирають дальше датки на сплату дову на машинерії "Р.Н." Тов. М. Косовський зібрав \$13.50 і доручив секретареви відділу, щоб сей вислав до "Р.Н." Жертводавці: М. Мотронюк 5.00, М. Ф. Флейчук 1.00, Д. Данилович 1.00, Н. Б. 0.50, С. Карпович 1.00, Я. Руснак 0.50, С. Романюк 0.50. Разом \$13.50. Всім жертводавцям складаю ширю подяку.

В. Томяк, секр.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "Р. Н."

Table listing names and amounts for the press fund: Y. Meder 0.50, I. Kosyckiy 0.50, A. Kravchuk 0.50, I. Domobrovskiy 0.25, B. Fester 0.25, D. Mudryly 0.25, V. Paryasok 0.50, I. Vestovskiy 1.00, I. Boyanskiy 0.50, V. Beredukh 0.25, D. Kachkovskiy 0.50, M. Blom, Vest Selkirk 0.50. Total \$5.00.

3 ПАРТІЙНОГО РУХУ. РІЧНЕ СПРАВОЗДАНЄ У.С.Д.П. ВІДДІЛУ Ч. 23.

Трансона, Ман.

Дня 44-го грудня 1917 р., відбули ся річні збори нашого відділу. На зборах здано справозданє з цілорічної діяльності з 1917-го року, котре представляє ся як слідє:

Відділ відбув 18 бізнесових мітінгів, 5 пропагандових, 2 надзвичайні, 2 відчити і відсвяткував день першого мая. Всіх сталих членів є 28. Від місяця цвітня 1917 р. до сего часу вписалось до відділу 10 нових членів. Відділ має бібліотеку вартости \$20.00, прапор \$8.50 і кілька вартійших образів. Відділ передплачує час. "Робочий Народ", "Робітник", "Робітничє Слово" і "Canadian Forward".

Приходив було \$310.65, розходив \$300.25, в касі остає по теперішній час \$10.40.

Відділ дав на фонд для "Роб. Нар." \$113.60, на мотори \$13.65, на партійний з'їзд \$18.00 (кошта делегата на парт. з'їзд був \$14.00.) на фонд для "Робітничої Газети" в Києві \$60.00. Партійних стемплів куплено за \$18.00, решта грошей пішли на дрібні розходи для відділу. Відділ продає книжки, котрі друковані в "Р. Н.", так само товариші збирають нові і залеглі передплати для "Р. Н."

Відділ отримав від Екз. Ком. організаційних стемплів за \$12.00, котрі невдовзі будуть розподані. Так само відділ одержав від Е. К. 20 парт. відзнак.

До заряду на рік 1918 вишлю старі урядники, з винятком контрольної комісії. Ними є: О. Смаль, орг.; Н. Сабунчак, секр. прот і фін.; М. Касянчук, касієр; Ф. Ковблик, бібліотекар; А. Сливчук, М. Смит і Н. Федяк, контролєри.

Товариші приобіщали на дальшю працювати для добра партії і взагалі працювати для добра працюючого люду. По зборах відспівано кілька революційних пісень і товариші пізнаю порою в ночі розійшлись домів.

За відділ У.С.Д.П. в Трансоні, О. Смаль, орг. Н. Сабунчак, секр. (Печатка відділу).

"РОБОЧИЙ НАРОД" В РОСІЙСЬКІЙ МОВІ.

Отсим повідомляемо всіх товаришів, котрі читають по російській (великоруськи), що починаючи від слідуючого тижня при нашій час. "Роб. Народ" стане виходити тижневик в російській мові під тою ж назвою, що і наш орган.

Потреба російської соціально-демократичної часописи в Канаді вже давно дає ся відчувати; зросла она тимбільше тепер, в хвилі таких великих перемін в Росії. Російські робітники в Канаді, не маючи спромоги діставати російської робітничої соціалістичної преси читають буржуазно-чорносотенні часописи "Русское Слово", "Русский Голос" і їм подібні, з котрих они хіба не наберуть ся класової свідомости, але не о дин, що їм мав, може її зятьми і зарізати скаженіною, яку ті газети ширять.

Тому група російських товаришів в Вінніпегу рішила видати при нашій часописі російський тижневик "Робочий Народ" і ми радо згодили ся помочи їм в сій ділі, скільки зможемо.

"Робочий Народ" буде служити інтересам і потребам російських робітників-емігрантів, і правильно освітлювати події з соціально-політичного життя Росії, буде обговорювати всякі питання обходячі і інтересуючі російських робітників-емігрантів, буде поміщувати популярно-наукові статі і пр.

Перше число "Робочого Народу" вийде слідуючого тижня. Передплата на "Робочий Народ" вносьть: в Канаді на рік \$1.25 на пів року \$0.65 в Злуч. Державах на рік 1.50 на пів року 0.75

ПРОСЬБА ДО СЕКРЕТАРІВ ВІДДІЛІВ У. С. Д. П.

В імені групи російських товаришів звертаємо ся до наших товаришів секретарів відділів з проською, щоби они помогли поширенню "Робочого Народу". На адреси секретарів відділів нашої партії буде розіслана біляшка скількість примірників першого числа "Робочого Народу" а Ви, товариші, постарайте ся розпродати його серед російських робітників в також роздати по книгарнях до розпродажі.

Хто з наших товаришів лише зможе, повинен зайняти ся поширеннем "Робочого Народу" серед російських товаришів і збиранем передплати на нього. Всякі листи до "Робочого Народу" належить адресувати так:

Robotchuy Narod, Box 3658, Winnipeg, Man.

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ ЕЛМВУДСЬКОГО ВІДДІЛУ У. С. Д. П.

Повідомляють ся всіх членів і членкинь елмвудського відділу У.С.Д.П., що дня 30-го грудня 1917 р. точно о год. 2.30 по полудни відбудуть ся річні збори відділу в льокалі під ч. 529 Jamieson Ave.

Всі члени повинні явити ся на сих зборах, бо справи дуже важні. Так само звизає ся симпатиків нашої організації на Елмвуд, котрі не є ще членами нашого відділу, а бажалиб ними стати, нехай приходять на наші річні збори вписати ся в члени нашої партії.

Нам треба лучитись. Нам треба організуватись, Бо в злучі сила, а в силі побіда.

І. Нагорняк, секр.

ПИСИТЬ І АДРЕСУЙТЕ ВИРАЗНО.

Коли пишете в якій небудь справі до "Робочого Народу", то адресуйте також виразно до "Робочого Народу". Коли пишете до Екзекутивного Комітету У.С.Д.П., то адресуйте виразно до Екзекутивного Комітету.

У всіх справах, що належать до Екзекутивного Комітету пишіть до нього а не до "Робочого Народу", бо ані редактор ні адміністратор не має нічого до діла з справами, які належать до Екз. Ком. У.С.Д.П. і за них не відповідають.

ВСЯЧИНА.

ПЕРША КЛЯСА РЕКРУТІВ БУДЕ СКОРО ПОКЛИКАНА.

Вслід виборів до доміняльного парламенту усунув небезпеку знесеня примусової військової служби і тепер мілітарні власти взяли ся дальше за роботу задля практичного застосованя закону про примусову військову службу.

Листи спосібних до військової служби мушчин, що належать до першої-кляси вже майже готові і їх висилають ся до Оттави, так, що за кілька днів міністер міліції буде міг почати покликуванє першої кляси.

НАЙСТАРША УКР. ГОСТИНИЦЯ

М. Гавришишина

містить ся при 267 СЕЛКІРК ВІННІПЕГ.

Кожий, хто хоче з'їсти смачну їду на старокравчий спосіб, — хай загопить бодий раз до мене, а певно буде вповні вдоволен і своїх товаришів та знайомих піде до мене.

Крім смачних потрав в кожній порі (бо реставрація отворена до другої години в ночі) дістанете як найліпші напички, овочі і всілякі перекуски. Маю ріжні цигари, цигаретки і тютюни.

Для тих, що прилязати з провинції даю знамениті припеченя (піци) по можливо уміреному цінах.

ПАМ'ЯТАЙТЕ НА АДРЕСУ: 267 SELKIRK AVE. WINNIPEG, MAN. Телефон: St. John 108.

ПОШУКУЄМО.

Спілка пошукує людей, брати участь в спільній роботі. Є 2.880 акрів землі власної і 640 акрів землі до рентованя; є двіста акрів виораної землі готової до сяння, добрі будинки, вся машинерія і упряж; потік тече через фарму. Всі пасовища добре огорожені; є 700 тонів сїна і 70 тонів зеленої паші; є 440 штук ялівнику, 194 молочних коров і 45 коний доброї раси. Є се першої кляси господарство. Ціна \$75,000. Не ограничена готівка до сплачуваня.

По ближшій інформації зголошувати ся на адресу: W. TERON, P. O. Box 1265, Calgary, Alta.

ПОТРІБНО

сейчас барбера до Онтаріо-готель барбер шапи. Зголошуватись до: Fred Tkachuk, Ontario Hotel Winnipeg, Man.

ЗАХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

Оправляю фотографії по найнижчих цінах: малі по 15ц., більші по 25ц., а ще більші по 50ц. Великі образи оправляю по 50 і 60ц., менші по 40, 30 і 25ц.

Рівнож можна набути в мене образи готові оправлені. Приймаю малі фотографії до відмалюваня на великі. З роботи буде вдоволені. ІВАН СТАРЖЕК, 280 Dufferin Ave., WINNIPEG, MAN.

НАЙБІЛЬШИЙ ШКЛЯР

Виробляю ріжного рода папи. Робота першої кляси. Побільшуванє фотографій є моєю спеціальністю. За роботу гарантую.

Замовленя з провинції залагодую найточнійше. Великий склад шкля до вікон і зеркал. Ціни уміреновані. Н. КОHN, 563 Selkirk Ave Winnipeg, Man.

ЧОРНОМОРСЬКА ФЛЬОТА ПЕРЕЙШЛА НА СТОРОНУ УКР. ПРАВИТЕЛЬСТВА.

Лондон, 12. грудня. — Др. Вільям Т. Еліс, добре звідомий письменник і подорожник з Філадельфії, прибув безпечно до Лондону в вівторок прямо з Петрограду. Він говорить:

"Большевики є на вершці. Чрез се я не розумію большевиків Леніна та Троцького, але ідею большевиків. Вона вдержить ся довший час. Я бачив її побіду після кровавих битв в Київ, Москві, Петрограді а також в Одесі, як чорноморська фльота перейшла на сторону українського правительства. Слід сказати, що під большевизмом криє ся велике людське бажане прав людини та братерства народів.

"Я думаю, що Троцький ширший в своїх поглядах. Я не думаю, що закид проти Леніна є доказаний. Ви знаєте, що говорило ся немож би Ленін був німецький шпійон; в теперішню хвилину я вважаю, що се не доказане.

"Нема надії на спасенє Росії через Каледіна. Козаки можуть тримати ся, але вони не переможуть большевиків так само, як большевики не переможуть козаків."

ПОЧЕСНИЙ МИР АБО ВІЙНА ДО КІНЦА.

Петроград, 12. грудня. — Представники армії і фльоти відбули ввечерю вступне переміря і загальний напрям дискусій був такий, що як Німеччина не схоче заключити мира на почесних умовах, то Росія буде бити ся до кінця.

КУБА ВИПОВІЛА ВІЙНУ АВСТРІЇ.

Гавана, 15-го грудня. — Йдучи слідом Злучених Держав, Куба також виповіла війну Австро-Угорщині. Резолюція була прийнята одностайно так в палаті послів як і в сенаті.

PALACE Theatre

SELKIRK AVE. в Понеділок і Вівторок: Спеціальна святкова вистава ВАЙТАГРАФ БЛУ-РІББОН ШТУКА "НАЙКРАЩА ДОРОГА" в котрій виступають Аніта Стюарт і Чарлс Ричман, як також чотирнадцять членів "Великого Секрету" і гарна комедія. в Середу і Четвер: удачна Елла Голл в Блюбірді фільмі "ПОПЛЯМЛЕНА ЛІЛЯ" і знаменита Л-Ко комедія. Субота (ніч): Другий епізод "Файтинг Трейл" і останній розділ штуки "Занедбана жінка", як також "Червоний Туз" і комедія Дж. Оуєя. НОВІСТІ: Для кращого вдоволення гостей Заряд театру заагнував відому в північній Вінніпегу укр. співачку, котра почне співати в "PALACE" за тиждень. Слідить за оголошеннями.

ПОШУКУЮ свого брата Іллі Хамеру, з села Крещатика, пов. Заставна, Буковина. Кілька літ взад перебував в Сидні. Хтоби знав де він знаходиться, хай зголосить ся на адресу: Wasył Chamera Box 352 Cobalt, Ont.

ПОШУКУЮ свого крानна Тодора Баба-

люка, з села Луки, пов. Заставна, Буковина. Кілька літ тому взад перебував в Винніпегу. Хтоби знав його адресу, хай напише мені на адресу: Muryo Pulypiuk Box 352 Cobalt, Ont.

ПОШУКУЮ своїх крानнів Николу Федорука і Грицька Кантимира, з села Топорівців, пов. Городенка. Два роки тому назад перебували в Салт Сейнт Мері. Прошу зголоситись на адресу: Wasył Mochoruk 797 Magnys Ave Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ брата Юрка Татарина, котрий 1914 р. перебував в Шика-

го. Пошукую його в дуже важній справі. Хтоби знав його адресу або він сам хай зголосить ся до: John Tataryn 66 Barler St. Winnipeg, Man. 2 J.)

ХОРИ! Хто хоче мати здорові нерви і здоровий організм, щоби їхати до дому здоровим до своєї родини, — хай заживає "Iron and Nox Vomica Tablets" Дра Туна. Фляшка \$2.00. Пишіть або приходьте до: ДР. ТУНА 427 St. Lawrence (Main St.) MONTREAL, QUE.

РОБІТНИКИ! ЧИТАЙТЕ ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СОЦІАЛІСТИЧНИЙ ДНЕВНИК "РОБІТНИК", котрий завжди боронить Ваші інтереси. Передплата вносить: На рік \$4.00 На пів року 2.75 На 3 місяці 1.50 Засилайте передплату на таку адресу: "Р О В І Т Н У К" 2335 W. 11th St. Cleveland, Ohio.

ПРИНИМАЄТЬ СЯ ПЕРЕДПЛАТА на робітничу, соціалістичну тижневу часопись "РОБІТНИЧЕ СЛОВО" "Робітничє Слово" є видаване робітниками в ціли ширеня просвіти і соціалістичної науки. Передплата вносить: В Канаді на рік \$1.50, на пів року 80ц., за границею на рік \$1.75, на пів року 90ц. Ціна поодинокого числа 3 ц. Оказові числа всилаємо даром. "РОБІТНИЧЕ СЛОВО" Box 64 Toronto, Ont., Canada.

ВИДАВНИЦТВО „УКРАЇНА“ Иван Туркевич Проф. Др. Ол. Сушко Микола Левинський Менеджер Редактор Скарбник ЗАМОВЛЯЙТЕ ЗАРАЗ „УКРАЇНУ“, одиникий в Америці ілюстрований український місячник, посьвичений науці, літературі, штуці і техніці. \$3.00 ДВАНАЙЦЯТЬ КНИЖОК \$3.00 Кожда книжка 104 сторін друку, 40—50 прегарних образків. Чудові повісті з бувальщини України. Оригінальні воєнні образки. Листи, фотографії і передплату в висоті \$3.00 слати на адресу: THE UKRAINA 368 REDWOOD AVENUE WINNIPEG, MAN.

The R. Steiman Hardware and Furniture Co.

Маємо на складі великий запас різного рода меблів, забавок, начиння і других хатних річий на надходячі свята по уміркованих цінах. Заки кипіте щобудь, зайдіть перше до нас і огляньте наші річи. Ми є одинокі агенти для Victor грамофонів і рекордів. В нас дістанете рекорди в Вашій рідній мові. Ми рівнож рентиємо велику чисту галю на мітінги, весіля і забави. Заходіть до нас. R. Steiman Co. HARDWARE & FURNITURE 541 Selkirk Ave. Telephones: St. John 1041; St. John 1060.

Чуйно! КОЛИ ПОСИЛАЄТЕ ГРОШІ ДО РОСІЇ, ДО РОСІЙСЬКОЇ ПОЛЬЩИ АБО В ДРУГІ МІСЦЯ РОСІЇ, ЗАНЯТІ ТЕПЕР НІМЦЯМИ, ЗАХОДІТЬ ДО НАС, БО НАШІ ЦІНИ ПОСИЛКИ Є НАЙНИЗІШІ, А УСЛУГА НАЙЛІПША. Ми є агентами Кан. Правит. Желізнничих Доріг і G. N. W. Телеграфів. DOMINION TICKET OFFICE 707 Main St. WINNIPEG --- MANITOBA

Теплий Одяг ДОБРИЙ І НАЙДЕШЕВШИЙ ПРОДАЮ РІЖНОГО РОДА: Светри від \$1.50 до 15.00 Овералси " 0.75 " 1.85 Вовняні петіковти " 2.00 " 5.50 Паски до сподень " 0.25 " 1.75 Шалі для мущин і женщин " 0.50 " 2.50 Чюки (капузи) " 0.35 " 1.75 ДНЕМ ПРОШУ ЗАХОДИТИ ЗА МНОЮ ТЕЛЕФОНОМ, А ВЕЧЕРОМ ЗАХОДИТЬ ДО МОЄЇ КІМНАТИ, АБО ТЕЛЕФОНУЙТЕ. 1087 Aberdeen Ave. WINNIPEG --- MAN. ЙОСИФ МОСКАЛИК

ПОТРЕБА УКРАЇНСЬКИХ МУЩИН І ЖЕНЩИН До науки голярського ремесла. Сотки канадійських голярів мусять опустити свої місця, позамикати свої голярні аби вступити до армії, позаяк підлягають конскрипції. Тепер є найліпша спосібність для нас навчити ся доброго фаху і дістати ся до доброго платного занятя. Будемо вам платити добру платню підчас науки а по скінченню курсу вистаремо ся для вас о позицію першої класи з платнею від \$18.00 до \$25.00 тижнево. Або, коли хочете, можемо вам отворити вашу власну голярню. Будете нам сплачувати місячно. Наука вимагає лиш 8 тижнів часу. Сотки українських хлопців навчили ся голярського ремесла в нашій школі і тепер побирають високу платню, або провадять власний інтерес. Заощадіть на колейнім білеті, записуючи ся до нашої найближшої школи. Напишіть, або зголосіть ся особисто по наш безплатний каталог. ФІЛІЇ в: Ріджайна, Мус-Джів і Саскатун. Учимо також телеграфовани, оперовани кінематографії і женського фризюстера в нашій промисловій школі під числом HEMPHIL'S BARBER COLLEGES 140 Pacific Ave., Winnipeg, Man.

Була і буде ВСЕНАРОДНА ЗАГАЛЬНА КАНЦЕЛЯРІЯ Заложена 1905 р. П. Г. КИММЕЛЬ, кравчий нотар. Виробляємо всія урядові контракти старокраєві і тутешні. Виробляємо позички. Асекуруємо від огню. Продаємо шифкарти до Європи і міняємо лоти, домні і фарми. Колектуємо довги через суд. СВІЙ ДО СВОГО! Всяку перешлюку перепроводжуємо в українській мові. Адресуйте: J. G. KIMMEL & Co 834 Main St. WINNIPEG, MAN.

АДРЕСАР У.С.Д.П.

- Екзекутивний Комітет У.С.Д.П. Адреса: Executive Committee of the U. S. D. P. Box 3658 Winnipeg, Man. Західний Окружний Комітет (Альберта і Бр. Колумбія). N. Tkaczuk, Fernie, B. C. Box 830 Центр. Окружний Комітет (Манітоба і Саскачеван) F. Chomisky Box 3658 Sta. B. Winnipeg, Man. Східний Окружний Комітет (Онтаріо і Квебек) Секретар: J. Demediuk Box 64, Hamilton, Ont. АДРЕСИ СЕКР. ВІДДІЛІВ. АЛБЕРТА. LETHBRIDGE, ALTA. Wm. Gontash Box 40, Stafford Village, Alta. BRULE MINE, ALTA. M. Shydrowski HILLCREST, ALTA. George M. Frolak Box 25. EDMONTON, ALTA. W. Tomiak, 12819 — 73 St. MEDICINE HAT, ALTA. B. Zmurezyk, 1230 Bridge St. BELLEVUE, ALTA. Wilna Dumka Box 45 W. Budnyk, COLEMAN, ALTA. Society "Nadia" Box 158 H. Sofroniuk, VEGREVILLE, ALTA. Borotba za Woliu J. Boychuk BOIAN, ALTA. "Swidomist" w Borowiach G. Shewchuk БРІТІШ КОЛУМБІЯ. FERNIE, B. C. Tow. "Wolia" Box 830 W. Moysiuk, MICHEL, B. C. F. Muchayluk, Box 82 CASKECHEWAN. REGINA, SASK. "Prawda" W. Purich, 912 — 11-th Ave. MOOSE JAW, SASK. Tow. Zoria T. Hrycenjuk, 410 Home St. W. MANITOBA. WINNIPEG, MAN. M. P. Krzyk, 265 Selkirk Ave. ELMWOOD, MAN. N. Mycak, Box 143, Louie Bridge. TRANSCONA, MAN. N. Sabunchak Box 208 ONTERIO. BRANTFORD, ONT. N. Jakowec, 108 Market St. COBALT, ONT. M. Shamley, Giroux Lake, Ont. Box 84. SAULT STE. MARIE, ONT. Al. Gerylewych Box 282. ST CATHERINE, ONT. N. Chotinsky 40 Haynes Ave. S. OSHAWA, ONT. M. Boychishyn, Box 25. SO. PORCUPINE, ONT! T. Sakaliuk, Box 22 OTTAWA, ONT. Society "Nowe Zytie" P. Haideichuk 268 Rochester St. TORONTO, ONT. J. Petriw, 308 Adelaide St. WELLAND, ONT. N. Charyk Box 908. TIMMINS, ONT. M. Marusehak Box 114. HAMILTON, ONT. J. Lewchenko, Box 64. КВЕБЕК. MONTREAL, QUE. Tow. Borba. John Juzenko, 473 Clarke St.

РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ

Як ми вже доносили переднім числі нашої часописи, ультиматум Центр. Раді, щоби она до дня заявила, яке її ставлення до рос. правительства також щоби перестала перешкодити Каледінові і розоружити большевицькі війська на Україні. Укр. Центральна Рада відмовилась від цього ультиматуму. Деші доносили, що м.к. країною а Росією наближається війна і що війська обидвох сторін ідуть проти себе.

ДРУГЕ УЛЬТИМАТУМ ПРАВИТЕЛЬСТВА. Дальші деші доносили, що рос. большевицьке правительство після одержання відмови від Укр. Центр. Раді, вислало друге ультиматум даючи еще 48 годин до розрешення большевицьких домаг.

АРЕШТОВАНЕ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО РЕВОЛЮЦІЙНОГО ШТАБУ В ПЕТРОГРАДІ. Большевицькі власти в Петрограді арештували в Петрограді 40 членів українського революційного штабу (?) Інші вісти повідомляють, що "червона гвардія" рештувала представителів української влади.

УКРАЇНА ШЛЕ УЛЬТИМАТУМ РОС. ПРАВИТЕЛЬСТВУ. Українська Центральна Рада виставила російському правительству ультиматум домагуючи негайного освободження арештованих 40 членів укр. революційного штабу. В противному случаю Рада грозить акцією збройної сил. Донські війська обіцяють Раді поміч.

Російське правительство ставило ся мирно погодити ся з Україною. Щоби не допустити до братовбивчої війни між Україною і Росією, большевицьке правительство вислало своїх комісарів на Україну для поладження повставших непорозумінь. Арештовані українці в Петрограді зістали освободжені.

СТОТИСЯЧНА АРМІЯ ПРОТІ КАЛЕДІНА. Петроград, 24 грудня. Большевицьке претворє бюро повідомляє, що 100,000 військ з кавказького фронту наступили проти Каледіна з полудневого сходу.

АЛІАНТИ ПРИЗНАЛИ УКРАЇНСЬКУ РЕПУБЛІКУ. Копенгага, 22 грудня. — Німецька берлінська часопись "Фосіше Цайтунг", з 10-го грудня, доносить, що аліанські держави назвали своїх представителів (амбасадорів) при правительстві України. Если ся виста правдива, то значить, що аліанти признали Україну, як независиму республіку.